

UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS DOMBOG

HØJESTERETS DOM
afsagt onsdag den 20. april 2005

Sag 387/2002
(2. afdeling)

GT Linien A/S under konkurs
(advokat Steen Klein)

mod

DSB

(advokat Thomas Bang)

og

Scandlines A/S (tidligere DSB Rederi A/S)

(advokat Henrik Christrup)

I tidligere instans er afsagt dom af Østre Landsrets 14. afdeling den 28. juni 2002.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Marie-Louise Andreasen, Poul Sørensen, Per Walsøe, Marianne Højgaard Pedersen og Jon Stokholm.

Påstande

Appellanten, GT Linien A/S under konkurs, har gentaget sin påstand for et beløb af 13.897.457,89 kr.

Indstævnte DSB har gentaget sine påstande over for konkursboet og over for indstævnte Scandlines A/S (i det følgende benævnt Rederiet). Over for Rederiets frifindespåstand har DSB påstået stadfæstelse.

Rederiet har gentaget sine påstande over for konkursboet. Over for DSB har Rederiet påstået frifindelse og gentaget sin friholdespåstand.

Konkursboet har nedsat sin påstand for Højesteret med 20 % af det samlede havneafgiftsbeløb samt med det ved dommen tilkendte beløb på 6 mio. kr., som Rederiet har betalt.

Der er for Højesteret enighed om, at det samlede havneafgiftsbeløb, GT Linien har betalt til DSB i tiden fra den 20. januar 1985 til den 17. februar 1987, udgør 24.871.822,37 kr., at tillægsafgiften udgjorde 4.192.280,91 kr., og at 56,6 % heraf eller 2.372.831 kr. var pålagt varer fra EF-medlemslande.

Højesterets begrundelse og resultat

Allerede fordi den del af tillægsafgiften, der vedrører varer indført fra EF-medlemslande, var i strid med EØF-traktatens artikel 95 (nu artikel 90), tiltræder Højesteret, at konkursboet har krav på tilbagebetaling af denne del af havneafgifterne, 2.372.831 kr.

Af de grunde, der er anført af landsretten, tiltræder Højesteret, at DSB indtog en dominerende stilling på markedet og misbrugte denne stilling til at anvende ulige vilkår for ydelser af samme værdi mellem GT Linien på den ene side og DSB og Deutsche Bundesbahn på den anden side i strid med traktatens artikel 86 (nu artikel 82).

DSB har ikke i sine regnskaber konteret beløb svarende til det, der normalt skulle erlægges i havneafgifter, vedrørende den del af virksomheden, der angår driften af DSB's færgeruter. DSB har heller ikke i øvrigt godtgjort, at DSB ved beregningen af sine billetpriser har indkalkuleret et sådant afgiftsbeløb. Højesteret tiltræder, at konkursboet derfor har krav på tilbagebetaling af havneafgifterne, i det omfang de faktisk indebærer anvendelse af ulige vilkår, og i det omfang det ikke er godtgjort, at der er sket overvæltning af afgifterne på kunderne.

Ved opgørelsen af størrelsen af den uberettiget opkrævede havneafgift må der på denne baggrund lægges vægt på det af Deloitte & Touche udarbejdede konstruerede regnskab for Gedser Havn. Som anført af DSB må der imidlertid i videre omfang end i dette regnskab navnlig tages hensyn til afskrivninger, henlæggelser til investeringer og forrentning af investeret kapital. På dette grundlag fastsætter Højesteret skønsmæssigt den del af havneaf-

gifterne, som DSB har været uberettiget til at opkræve hos GT-Linien, til 10 mio. kr., inklusiv den ulovligt opkrævede tillægsafgift på 2.372.831 kr.

Efter det oplyste om konkurrencesituationen finder Højesteret det ikke godtgjort, at nogen del af dette beløb er blevet overvæltet på GT Liniens kunder.

DSB har opkrævet havneafgifterne og hæfter derfor for tilbagebetalingskravet, medmindre der er sket et skyldnerskifte, hvorved hæftelsen er overgået til Rederiet. Højesteret finder, at hverken tillægsbevillingsloven eller aktstykket hertil giver hjemmel for, at konkursboets krav mod DSB er blevet overført til Rederiet ved lov. Da der heller ikke er sket skyldnerskifte ved aftale med konkursboet, hæfter alene DSB for konkursboets tilbagebetalingskrav.

Set i lyset af den forudgående brevveksling og Rederiets brev af 30. december 1996 giver Rammeaftalens punkt 4.0 ikke fornødne holdepunkter for at antage, at Rederiet har påtaget sig forpligtelse til at friholde DSB for konkursboets krav.

Efter tilbagebetalingskravets beskaffenhed tiltræder Højesteret, at konkursboet på den anførte baggrund er tillagt procesrente som sket, jf. rentelovens § 8, stk. 2, jf. § 3, stk. 5.

DSB skal herefter betale 10 mio. kr. til konkursboet med procesrente som nedenfor bestemt, og Rederiet frifindes for både konkursboets og DSB's påstande.

Thi kendes for ret:

DSB skal til GT Linien A/S under konkurs betale 10 mio. kr. med procesrente af dette beløb forholdsmæssigt efter de af GT Linien A/S betalte havneafgifter fra havneafgifternes forfaldstidspunkter i perioden fra den 20. januar 1985 til den 17. februar 1987.

Scandlines A/S frifindes.

I sagsomkostninger for landsret og Højesteret skal DSB betale 1.200.000 kr. til GT Linien A/S under konkurs og 500.000 kr. til Scandlines A/S.

I øvrigt skal ingen part betale sagsomkostninger til nogen anden part.

De idømte beløb skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse.

--oo0oo--

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Højesteret, den 8. juni 2011.

Ann Heine Jensen

overassistent